

Uchwała Nr XXXVIII/279/05
Rady Miejskiej w Głuchołazach
z dnia 30 grudnia 2005

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2006 rok

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz.1568, z 2004r. Nr 116, poz. 1203 oraz z 2005 r. Nr 172, poz. 1441/ i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 i Nr 167, poz.1372 , z 2003 r. Nr 80, poz. 719 i Nr 122, poz. 1143, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 99, poz. 1001, Nr 152, poz. 1597, Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 23, poz. 186, Nr 132, poz. 1110, Nr 155, poz. 1298 i Nr 179, poz. 1485 / oraz art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493/ – Rada Miejska w Głuchołazach uchwała, co następuje:

§ 1

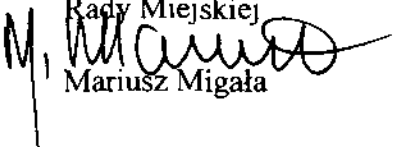
Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2006 rok, stanowiący część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Głuchołazy, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Głuchołaz.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2006 r.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

Mariusz Migala

Załącznik
do Uchwały nr XXXVIII/279/05
Rady Miejskiej
w Głucholazach
z dnia 30 grudnia 2005 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**

GŁUCHOŁAZY 2006 R.

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I	
WIADOMOŚCI OGÓLNE	3
1. Cele strategiczne programu	3
2. Cele operacyjne	3
3. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	4
4. Źródła i zasady finansowania programu	4
5. Stosowane w programie skróty	4
ROZDZIAŁ II	
DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ ZJAWISKO PRZMOCY W GMINIE GŁUCHOŁAZY.ZASOBY PROFESJONALNEJ I NIEPROFESJONALNEJ POMOCY OSOBOM UZALEŻNIONYM I ICH RODZINOM	5
1. Informacje o gminie pod kątem zagrożeń alkoholizmem	5
2. Problem picia alkoholu wśród młodzieży szkolnej	6
3. Rynek alkoholowy	8
4. Mapa problemów alkoholowych	10
5. Przestępstwa i wykroczenia popełnione pod wpływem alkoholu w tym przemoc w rodzinie	11
6. Profesjonalne rozwiązywanie problemów alkoholowych	13
7. Działania nieprofesjonalne na rzecz osób z problemami uzależnień	15
ROZDZIAŁ III	
ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	16
ROZDZIAŁ IV	
PRELIMINARZ KOSZTÓW REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2006 R.....	19

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

ROZDZIAŁ I – WIADOMOŚCI OGÓLNE

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z art. 4¹ w.w ustawy „*prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin*” i realizowane jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Polskie ustawodawstwo nie pomija również problemu przemocy w rodzinie o czym świadczy ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która do zadań własnych gminy dodaje również podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinach..

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2006 stanowi więc spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze tych zagadnień społecznych, które będą realizowane w 2006 roku.

1. Cele strategiczne programu

- Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych.
- Zmniejszenie skali problemów alkoholowych aktualnie występujących na terenie miasta i gminy.
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- Zwiększenie zasobów umożliwiających realizację w/w celów.
- Rozbudzanie wśród dzieci i młodzieży zainteresowań różnymi formami aktywności zwłaszcza sportowej jako alternatywy dla zachowań ryzykownych dla zdrowia.

2. Cele operacyjne

- Zwiększenie dostępności terapii dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin.
- Zapewnienie pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej dla osób doznających przemocy w rodzinie.
- Popularyzacja zdrowego i trzeźwego spędzania wolnego czasu.
- Rozszerzenie oferty pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży
- Wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.
- Ograniczenie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych.
- Zmiana zachowań i postaw społeczności lokalnej oraz instytucji działających na terenie miasta i gminy Głucholazy wobec problemów związanych z nadużywaniem alkoholu .
- Zmiana postaw przedsiębiorców i sprzedawców alkoholu wobec sprzedaży alkoholu osobom nieletni

3. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Poradnia dla osób z problemami alkoholowymi działająca przy Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej ZOZ w Głuchołazach.
- Placówki oświatowe
- Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia
- Inne podmioty, którym zlecane są zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Źródła i zasady finansowania programu

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

5. Stosowane w programie skróty

GPPiRPA – Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

AA- Ruch Anonimowych Alkoholików

AL-Anon- Ruch członków rodzin z problemem alkoholowym

PKPS – Polski Komitet Pomocy Społecznej

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ROZDZIAŁ II – DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W TYM ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE GŁUCHOŁAZY . ZASOBY PROFESJONALNEJ I NIEPROFESJONALNEJ POMOCY OSOBOM UZALEŻNIONYM I ICH RODZINOM

1. Informacje o gminie pod kątem zagrożeń alkoholizmem

- Gminę Głucholązy zamieszkuje 26. 253 mieszkańców z czego 15.126 to osoby zamieszkujące miasto a 11.127 tereny wiejskie. Biorąc pod uwagę dane Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wg których przyjąć można, że 2% populacji stanowią osoby uzależnione to w Gminie Głucholązy liczba ta wynosiłaby 525 osób uzależnionych od alkoholu.
- Gmina Głucholązy leży na polsko - czeskim pograniczu. Od kilku lat funkcjonują tu cztery przejścia graniczne. Z punktu widzenia turystyki i gospodarki fakt ten stawia gminę w korzystnym świetle, jednak bliskość granicy stwarza wiele poważnych zagrożeń. Jedno z najniebezpieczniejszych to łatwy w latach poprzednich dostęp do taniego alkoholu, sprzedawanego w przygranicznych sklepach każdemu chętnemu bez względu na wiek. Zjawisko to nie było dotąd szczegółowo badane, ale kilkuletnie obserwacje skłaniają do refleksji, że przyczyniło się ono do wzrostu liczby osób nadużywających alkoholu.
- Czynnikiem wpływającym na wzrost alkoholizmu jest także bezrobocie. Gmina Głucholązy należy bowiem do gmin o bardzo wysokim natężeniu zjawiska bezrobocia (wg stanu na 30 września 2005 r. liczba bezrobotnych wynosiła 2.428 osób – dane Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie). Sytuacja ta charakteryzuje cały powiat nyski, który ma najwyższą stopę bezrobocia w całym województwie opolskim. Zjawisko bezrobocia pociąga za sobą znaczne zubożenie społeczności gminy co z kolei jest częstą przyczyną zniechęcenia i załamania psychicznego, które sprzyjają sięganiu po środki zmieniające świadomość i aktom przemocy. W bieżącym roku na 61 osób zgłoszonych do Komisji 31 (50,8 %) stanowią osoby bezrobotne. Pozostałe osoby pracują lub są to renciści, osoby korzystające z zasiłku przedemerytalnego lub zasiłku dla bezrobotnych. W kilku przypadkach nie przeprowadzono jeszcze wywiadów środowiskowych. Dla porównania w tym samym czasie w ubiegłym roku spośród 50 zgłoszonych osób - 32 (64%) były to osoby bezrobotne.
- Znacznym problemem jest coraz bardziej nasilające się zjawisko nadużywania alkoholu wśród mieszkańców terenów wiejskich. Nie mający zajęcia rolnicy coraz chętniej spędzają czas przy tanim alkoholu bądź też sami go wytwarzają. Ponadto w wiejskim gospodarstwie zawsze można coś znaleźć co nadaje się do przerobienia na wino lub do sprzedania. Najczęściej jest to inwentarz lub płody rolne. Zjawisko to pogłębia jeszcze wzrastające bezrobocie, które niejednokrotnie stanowi usprawiedliwienie opuszczenia zajęć terapeutycznych . Podobnie ma się sprawa z osobami współuzależnionymi, dla których odległość i brak środków na bilet jest problemem nie do rozwiązania.

- Zagrożeniem a także dużym utrudnieniem w rozwiązywaniu problemów alkoholowych są miejsca, w których występuje nasilenie zjawisk patologicznych. Zaliczyć do nich należy tzw. osiedle slumsów czy też niektóre kamienice ul. Kościuszki, Rynek czy Skłodowskiej. Bardzo często osoby tam mieszkające to nieplacące czynszu rodziny alkoholowe, wśród członków których można znaleźć wielu kryminalistów. Interwencje policji, bójki i wyzwiska to codzienna rzeczywistość tego osiedla. Dzieci zaś tam mieszkające nie stronią od alkoholu i środków wziewnych.

2. Problem picia alkoholu wśród młodzieży szkolnej

W 2005 r. wśród młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej przeprowadzono program profilaktyczno - edukacyjny NOE. Na zakończenie tego programu uczestników poddano badaniu ankietowemu, które miało na celu dostarczenie informacji m. in. na temat:

- doświadczenia młodzieży w zakresie używania alkoholu
- wieku inicjacji alkoholowej,
- wzorców oraz miejsca picia i stosowania innych substancji uzależniających,
- częstości kontaktów z alkoholem,

Po przeprowadzeniu ankiety wśród 323 uczniów (134 chłopców, 143 dziewczyn) wyniki przedstawiają się następująco:

w odniesieniu do alkoholu

- 89 % badanych próbowało pić alkohol,
- najczęściej młodzi ludzie sięgają po alkohol w swoim własnym domu (31%), w domu u kolegi (27%) oraz w dyskoteci i na koncercie (22%),
- osobami, które częstują alkoholem są koledzy (61%) oraz rodzice (15 %), 11% badanych samo sięgnęło po alkohol,
- najbardziej popularnym napojem alkoholowym jest piwo (62%),
- młodzież naszej gminy finansowo stać na zakup alkoholu (79%), co może być pewnym zaskoczeniem zważywszy na skalę bezrobocia,
- najczęściej ochota na wypicie alkoholu lub myśl o nim pojawia się podczas imprez (54%),
- średni wiek inicjacji alkoholowej wyniósł 13 lat,
- 22 % stwierdziło, że okazję do wypicia alkoholu ma częściej niż 1 raz w tygodniu a 44% - rzadziej niż raz w miesiącu lub nigdy
- 25% przyznało się, że 1-2 razy piło alkohol w ciągu ostatnich 30 dni, 24% - 3-5 razy w ciągu ostatnich 30 dni, natomiast 28% 1-2 razy w ciągu ostatnich 7 dni, 1% badanych zdarzyło się pić alkohol 10-20 razy w ciągu ostatnich 7 dni
- 25% (81 osób) potwierdziło, że się upilo w ciągu ostatnich 30 dni
- sporo młodych osób, zamierza w najbliższej przyszłości sięgnąć po alkohol, i tak:
 - w ciągu najbliższych 12 miesięcy - 16% stwierdziło, że na pewno tak, 18% - raczej tak
 - w ciągu najbliższych 30 dni - 9% - na pewno tak, 19% - raczej tak,
 - w ciągu najbliższych 7 dni - 9% - na pewno tak, 7% - raczej tak
- ankietowani nie czują presji otoczenia odnośnie picia alkoholu (84%), 7% obawia się, że jak nie będzie piło z innymi to będzie mniej lubiane, 5% - że będą się z nich śmiać, 2%- że będą mniej dorośli,

- jeżeli chodzi o dostępność alkoholu to 48% ankietowanych stwierdziło, że kupno alkoholu nie stanowi żadnego problemu. Natomiast 27%, potwierdziło również, że osoba nieletnia może kupić alkohol ale jest to jednak utrudnione. 10 % uważa, że nie ma możliwości zakupu alkoholu przez osobę nieletnią a 13% - nic nie wie na ten temat.
- za najbardziej szkodliwe młodzież uznała następujące używki(*używki oceniano w skali od 1 do 6, gdzie 6- oznaczało bardzo szkodliwe, zaś 1 – nieszkodliwe*):
 1. heroina – średnia ocena 5,54
 2. amfetamina - średnia ocena 5,35
 3. klej - średnia ocena 5,05
 4. marihuana - średnia ocena 4,41
 5. papierosy - średnia ocena 4,18
 6. wódka - średnia ocena 3,95
 7. wino – średnia ocena 2,94
 8. piwo - średnia ocena 2,29

Badani wypowiedzieli się też na temat papierosów i tak:

- 18 % (60 os.) przyznało się, że pali papierosy
- 11% wypala dziennie mniej niż 10 szt., 6% między 10 a 20 szt., 2% - więcej niż 20 szt., 78 % wcale nie pali

Powyższe dane wskazują, że badana młodzież bardzo odważnie sięga po napoje alkoholowe i znacznie więcej osób próbowało alkoholu niż narkotyków . Może to być związane z faktem, że narkotyki są uważane, za najbardziej szkodliwe używki. Natomiast za najmniej szkodliwą używkę młodzi ludzie uznali piwo, co nie jest zaskakujące zważywszy na wszechobecnie królujące przekonanie, że piwo nie jest alkoholem.

Ankiety wskazują, że najczęściej i najchętniej młodzi ludzie sięgają po alkohol w gronie swoich rówieśników (dyskoteki) co z kolei potwierdza fakt, że prawie nie ma młodzieżowej imprezy bez udziału alkoholu. Ponadto jak podają ankietowani nie mają oni większych trudności z zakupem napojów alkoholowych (pomimo ustawowego zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim). Bywa jednak i tak, że uczniowie piją alkohol w swoim domu, zaś osobami ich częstującymi są rodzice.

Kwestia finansowa, jak się okazało również nie jest przeszkodą w zaopatrzeniu się w napoje alkoholowe. Jak bowiem wskazują wyniki ankiety młodzi ludzie mają pieniądze na zakup alkoholu i jak sami stwierdzili w bliższej lub dalszej przyszłości zamierzają po niego sięgnąć.

Wyniki badań wskazują na konieczność kontynuowania programów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, których wątek mógłby być podejmowany na lekcjach wychowawczych. W przyszłości należałoby też pomyśleć o profesjonalnej pomocy dla tych, którzy mają już poważne problemy z alkoholem.

3. Rynek alkoholowy.

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wprowadziła obowiązek wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży prowadzona jest tylko na podstawie zezwoleń wydawanych przez Burmistrza po pozytywnym zaopiniowaniu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przestrzegania warunków i zasad korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w placówkach handlowych i gastronomicznych kontrolowane jest przez Członków Komisji.

Tabela Nr 1 – liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych **wydanych** w latach 2003 – 2005 (wg stanu na miesiąc wrzesień)

Z NAPOJAMI PRZEZNACZONYMI DO SPOŻYCIA									
POZA MIEJSCEM SPRZEDAŻY WEDŁUG ZAWARTOŚCI ALKOHOLU						W MIEJSCU SPRZEDAŻY WEDŁUG ZAWARTOŚCI ALKOHOLU			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Lata	Ogółem	Razem	Do 4,5% alkoholu (oraz piwa)	Od 4,5% do 18% (z wyj. Piwa)	Powyżej 18%	Razem	Do 4,5% alkoholu (oraz piwa)	Od 4,5% do 18% (z wyj. Piwa)	Powyżej 18%
2003 r.	99	58	24	20	14	41	17	14	10
2004 r.	76	49	21	18	10	27	15	6	6
2005 r.	81	68	27	23	18	13	7	3	3

Źródło: Dane Wydziału Planowania, Zamówień Publicznych i Działalności Gospodarczej Urzędu Miejskiego w Głucholazach.

Oprócz zezwoleń stałych do września 2005 r. wydano także 32 zezwolenia jednorazowe. Były to zezwolenia wydawane na okres do 2 dni.

Tab. Nr 2 – punkty sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w latach 2003 – 2005 (stan na wrzesień)

Z NAPOJAMI PRZEZNACZONYMI DO SPOŻYCIA									
POZA MIEJSCEM SPRZEDAŻY					W MIEJSCU SPRZEDAŻY				
WEDŁUG ZAWARTOŚCI ALKOHOŁU					WEDŁUG ZAWARTOŚCI ALKOHOŁU				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Lata	Ogółem	Razem	Do 4,5% alkoholu (oraz piwa)	Od 4,5% do 18% (z wyj. piwa)	Powyżej 18%	Razem	Do 4,5% alkoholu (oraz piwa)	Od 4,5% do 18% (z wyj. Piwa)	Powyżej 18%
2003 r.	118	69	63	56	33	49	49	29	24
2004 r.	111	59	59	51	37	53	53	27	26
2005 r.	106	59	57	51	36	47	47	23	23

Źródło: Dane Wydziału Planowania, Zamówień Publicznych i Działalności Gospodarczej Urzędu Miejskiego w Głucholazach.

Obserwując dane z Tabeli Nr 1 zauważyć można, że w porównaniu do lat poprzednich w 2005 r. wydano najwięcej zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zwłaszcza w placówkach handlowych. Zmalała natomiast liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w lokalach gastronomicznych. Co się zaś tyczy punktów, w których sprzedawany jest alkohol to można zaobserwować, że z każdym rokiem jest ich coraz mniej o czym świadczą też dane z Tabeli Nr 2

Tab. Nr 3 – wykaz punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Głucholazy w roku 2005 (stan na wrzesień)

L.P.	MIEJSCOWOŚĆ	PLACÓWKI HANDLOWE		GASTRONOMIA	
		ogółem	Powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa)	Ogółem	powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa)
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	GLUCHOŁAZY	27	25	28	21
3.	BODZANÓW	3	3	-	-
4.	NOWY ŚWIĘTÓW	2	1	-	-
5.	POLSKI ŚWIĘTÓW	1	1	-	-
6.	SŁAWNIOWICE	2	1	-	-
7.	KONRADÓW	2	1	2	1
8.	BISKUPÓW	3	3	1	1

1.	2.	3.	4.	5.	6.
9.	JARNOŁTÓWEK	4	3	6	3
10.	RUDAWA-NOWY ŚWIETÓW	1	1	-	-
11.	GIERAŁCICE	3	3	1	1
12.	WILAMOWICE	1	1	-	-
13.	STARY LAS	3	3	-	-
14.	SUCHA KAMIENICA	1	1	-	-
15.	CHARBIELIN	2	1	1	1
16.	POKRZYWNA	-	-	8	3
17.	BURGRABICE	2	2	1	1
18.	NOWY LAS	1	1	-	-
19.	MARKOWICE	1	1	-	-
	RAZEM	59	52	47	31

Źródło: Dane Wydziału Planowania, Zamówień Publicznych i Działalności Gospodarczej Urzędu Miejskiego w Głucholazach.

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych nie przekracza limitu, który dla sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na terenie Gminy Głucholazy wynosi **50** . Natomiast liczba punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi **100**.

4. Mapa problemów alkoholowych.

Nadużywanie alkoholu bardzo często prowadzi do różnego rodzaju wykroczeń a nawet przestępstw. Obszarami na terenie Gminy Głucholazy gdzie występuje szczególne nasilenie negatywnych zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu są przeważnie okolice miejsc sprzedaży i podawania alkoholu co obrazuje poniższa tabela.

Tab. Nr 4 - rodzaje problemów i miejsce ich występowania

Rodzaj problemu	Miejsce występowania problemu	
	Głucholazy-ulica, rejon	Gmina- miejscowość, rejon
1.	2.	3.
Zakłócenie porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe	Rynek, Kościuszki, Chopina	Bodzanów, Nowy Świętów, Burgrabice,
Ciężkie przestępstwa popełniane pod wpływem alkoholu	nie odnotowano	nie odnotowano
Przemoc domowa	teren całego miasta	Bodzanów, Gierałcice, Burgrabice, Stary Las
Miejsca spożycia alkoholu przez uczniów szkół	ul. Kraszewskiego Aleja Jana Pawła II	Nowy Świętów
Miejsca spożycia alkoholu przez dorosłych	Rynek, Kościuszki, Chopina, Sikorskiego	okolice sklepów sprzedających napoje alkoholowe, Bodzanów, Nowy Świętów, Polski Świętów, Gierałcice, Burgrabice

Zródło: Dane Komisariatu Policji w Głucholazach

5. Przesłępstwa i wykroczenia popełnione pod wpływem alkoholu w tym przemoc w rodzinie oraz przestępstwa związane z narkotykami.

Tab. Nr 6 - przestępstwa w latach 2003 - 2005 (stan na wrzesień)

Interwencje policyjne	Spowodowane na trzeźwo			Spowodowane pod wpływem alkoholu		
	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Interwencje domowe	199	64	49	119	143	155
Wykroczenia kierowców	283	mandaty karne-218	113	5	kier. Pojazdem w stanie nietrzeźwym-36	42
Wykroczenia rowerzystów	3	mandaty karne-2	15	4	kier. rowerem w stanie nietrzeźwym-93	53

Ciężkie przestępstwa: (zabójstwa, napady, rozboje)	8	rozboje-3	bójki i pobicia -2, kradzież i rozbój -2	8	nie stwierdzono	bójki i pobicia -4, kradzież i rozbój -7
Zakłócenia ładu i porządku publicznego	25	5	3	38	16	31
Zdarzenia drogowe: (wypadki, kolizje)	80	wypadki-13 kolizje-116	przestępstwa drogowe - 21, kolizje 130	38	21	przestępstwa drogowe - 92, kolizje 33
Ogółem	598	421	335	212	309	417

Źródło: dane Komisariatu policji w Głucholazach.

Obserwując dane z Tabeli Nr 6 zauważyć można, że jeżeli chodzi o kierowanie samochodem pod wpływem alkoholu to w stosunku do lat poprzednich wzrosła liczba wykroczeń. Spadła natomiast liczba pijanych rowerzystów.

Głucholaska policja obserwuje wzrastający alkoholizm, zwłaszcza wśród bezrobotnych. Utrata zatrudnienia wyzwala - głównie u mężczyzn - negatywne emocje, z którymi nie potrafią sobie umiejętnie i konstruktywnie radzić. Niestety bardzo często się zdarza, że napięcie emocjonalne zamienia się w agresję skierowaną przeciwko rodzinie. Porównując liczbę przestępstw w ogóle i tych dokonanych pod wpływem alkoholu stwierdzić można, że alkohol jest bardzo często przyczyną awantur domowych, podczas których dochodzi do przemocy.

W bieżącym roku procedurą „Niebieskich kart” (procedura interwencji policji wobec przemocy w rodzinie) objęto 6 rodzin, a ogółem jest ich 16. Stwierdzono 20 aktów przemocy, w tym w 12 przypadkach sprawcy byli pod wpływem alkoholu, co jeszcze bardziej potwierdza teorię, że alkohol sprzyja zachowaniom agresywnym. Ponadto odnotowano 83 sytuacje konfliktowe zagrożone przemocą. Ofiarami przemocy padają przede wszystkim kobiety (12) i dzieci (9). Głucholaska policja wszczęła 20 postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy, z czego wszystkie zostały zakończone.

Prowadzenie spraw dot. przemocy jest bardzo trudnym i żmudnym zajęciem. Przyczyną tego jest niechęć i brak zaufania do policji a także poczucie bezsilności pokrzywdzonych oraz korzystanie z prawa do odmowy składania zeznań w stosunku do osób najbliższych. Ponadto nadal funkcjonuje stereotyp „twój problem – radź sobie z nim sam”.

Uwaga: Dane liczbowe mogą ulec zmianie (wzrosnąć) bowiem odzwierciedlają one skalę zjawiska na wrzesień 2005 r.

6. Profesjonalne rozwiązywanie problemów alkoholowych

- W Głucholazach funkcjonuje w ramach Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Poradnia dla osób z problemami alkoholowymi. Świadczy ona standardowe usługi przewidziane dla tego typu placówek. Ponadto z środków GPPiRPA finansowane są dodatkowo zajęcia terapeutyczne dla pacjentów uzależnionych i współzależnionych. Ogółem w Poradni zarejestrowanych jest 1.749 pacjentów.

Jak widać z Tab. Nr 5 w bieżącym roku zmalała liczba pacjentów korzystających z pomocy poradni zarówno tych „pierwszorazowych” jak i tych, którzy samodzielnie się zgłosili.

Tab. Nr 5 – charakterystyka pacjentów przyjętych przez Poradnię w latach 2001-2005

		Rok 2001 (I – IX)	Rok 2002 (I – IX)	Rok 2003 (I-IX)	Rok 2004 (I-IX)	Rok 2005 (I-IX)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Pacjenci zarejestrowani w Poradni (ogółem).	155	106	149	156	127
2.	Pacjenci, którzy pierwszy raz zgłosili się do Poradni	42	49	54	51	49
3.	Pacjenci skierowani na leczenie postanowieniem sądu	30	24	27	36	23
4.	Osoby współzależnione korzystające z usług Poradni	31	19	25	23	22
5.	Osoby, które same zgłosiły się do Poradni	70	51	102	101	96
6.	Osoby skierowane przez Poradnię na leczenie stacjonarne	60	24	27	30	18

Zródło: Dane Poradni dla osób z problemami alkoholowymi w Głucholazach.

Uwaga: pacjenci, którzy pierwszy raz się zgłosili do Poradni mogą być równocześnie osobami, które same się zgłosiły lub zostały skierowane przez sąd.

Z usług poradni korzystają też ofiary przemocy, których do końca września b.r. zgłosiło się 130 (o 9 więcej niż w roku ubiegłym) oraz dzieci z rodzin alkoholowych (6). Dzieci nie mogą zostać włączone w program terapeutyczny realizowany w poradni ze względu na niepełnoletność.

- W Głucholazach działają 2 świetlice realizujące programy opiekuńczo –wychowawcze i socjoterapeutyczne. Placówki te skupiają dzieci z rodzin alkoholowych, niewydolnych wychowawczo i dysfunkcyjnych. Funkcjonuje też filia świetlicy socjoterapeutycznej na wsi.

- Działaniami profilaktycznymi obejmowane są szkoły a nawet przedszkola. Przeszkoleni nauczyciele i pedagodzy realizują w nich programy profilaktyczne, do których wcześniej zostali przeszkoleni. Odbywają się także spotkania z policjantami w ramach realizowanych przez nich programów profilaktycznych np. „Bezpieczne szkoła”, „Moje życie bez uzależnień”.
- Uczniowie uczestniczą także w spektaklach podejmujących tematykę uzależnień. Ponadto szkoły, kluby sportowe czy inne organizacje podejmują w miarę swoich możliwości i środków starania aby dzieciom i młodzieży przedstawić taką ofertę rozrywki, która stanowiłby alternatywę dla wszelkiego rodzaju używek. Ich starania wspiera gmina poprzez Akcję BANAN (Bez Alkoholu, NArkotyków i Nikotyny). Ponadto aby rozbudzać wśród dzieci i młodzieży zainteresowania różnymi formami aktywności zwłaszcza sportowej jako alternatywy dla zachowań ryzykownych dla zdrowia poszerzono sprzętową bazę sportową niektórych szkół i klubów sportowych.
- Uczniowie mają także możliwość uczestniczenia w profesjonalnych programach profilaktycznych takich jak NOE czy inne.
- Rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie naszej gminy zajmuje się także GKRPA, która realizuje zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi m.in. motywowaniem osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.

Lata	Wnioski o leczenie	Skierowania do poradni dla osób z problemami alkoholowymi	Skierowania do biegłego	Posiedzenia i dyżury GKRPA	Wnioski do sądu
2000 r.	49	12	61	45	47
2001 r.	45	7	43	37	26
2002 r.	49	24	35	38	24
2003 r.	62	12	40	47	34
2004 r.	50	21	36	40	41
2005 r.	61	27	37	31	13

Ponadto Komisja podejmuje działania związane z przemocą w rodzinie tj. kontaktowanie się z komisariatem Policji w przypadku stwierdzenia zjawiska przemocy , kierowanie ofiar przemocy do prokuratury, udzielanie pomocy prawnej i informacyjnej.

- Osoby uzależnione oraz członkowie ich rodzin mogą korzystać z pomocy finansowej w Ośrodku Pomocy Społecznej i materialnej w Polskim Komitecie Pomocy Społecznej. W pierwszej połowie 2005 r. Ośrodek zarejestrował 78 rodzin z problemem alkoholowym. Jest to o 16 rodzin więcej niż w roku ubiegłym a i tak liczba ta nie odzwierciedla skali problemów alkoholowych wśród podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej bowiem w wielu rodzinach alkoholizm jest problemem skrzętnie ukrywanym, zwłaszcza przed osobami postronnymi

7. Działania nieprofesjonalne na rzecz osób z problemem uzależnień

- W Głucholazach działa Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „Azyl” mające na celu niesienie pomocy chorym uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom.

W pomieszczeniach klubowych spotykają się członkowie dwóch grup AA oraz grupy Al.-Anon skupiającej osoby współuzależnione.

Członkowie Stowarzyszenia propagują życie bez alkoholu poprzez organizowanie imprez kulturalno-rozrywkowych, wyjazdów na spotkania środowisk trzeźwościowych oraz weekendy terapeutyczne przeznaczone dla rodzin dotkniętych chorobą alkoholową.

ROZDZIAŁ III - ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Problematyka rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie zgodnie z przepisami prawnymi należy do zadań własnych gmin, które z racji dysponowania największą wiedzą o problemach swoich społeczności oraz o dostępnych zasobach, mogą podejmować odpowiednie środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnych społeczności.

W Gminie Głuchołazy wszelkie wysiłki podejmowane w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów objętych tym programem koncentrują się na kontynuacji i realizacji niżej wymienionych zadań.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych.

Priorytetem w tym zakresie jest poszerzenie oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.

Metody:

1. Zwiększenie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych przez realizację dodatkowych (poza podstawowym programem terapii) programów terapeutyczno – rehabilitacyjnych dla uzależnionych (after-care) oraz programów dla współuzależnionych
2. Dopuszczenie Poradni dla osób z problemami alkoholowym w mat. biurowe i specjalistyczną literaturę.
3. Dowóz osób uzależnionych do stacjonarnych ośrodków leczenia odwykowego

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą.

Priorytetem w tym obszarze jest udzielanie wszechstronnej pomocy członkom rodzin (zwłaszcza dzieciom), w których występuje problem alkoholizmu czy przemocy.

Metody:

1. Prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej.
2. Prowadzenie świetlicy opiekuńczo – wychowawczej.
W ramach działalności świetlic m.in.:
 - a) prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne, edukacyjne i opiekuńczo – wychowawcze,
 - b) udzielana jest dzieciom pomoc w radzeniu sobie z trudnymi problemami życiowymi i kryzysami,
 - c) udzielana jest pomoc psychologiczna i prawna zarówno dzieciom jak i rodzicom w przypadku występowania przemocy w rodzinie, alkoholizmu czy narkomanii,
 - d) organizowany jest czas wolny i prowadzone zajęcia tematyczne,
 - e) prowadzona jest stała współpraca z rodzicami i opiekunami dzieci
3. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - a) motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego w oparciu o zgromadzone informacje i wywiad środowiskowy.
 - b) kierowanie osób nadużywających alkoholu na badanie przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

- c) wnioskowanie o sądowe zobowiązanie do leczenia odwykowego,
- d) udzielanie pomocy członkom rodzin, w których występuje zjawisko przemocy
- e) opiniowanie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z przepisami wykonawczymi ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- f) przeprowadzanie kontroli zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w placówkach handlowych i gastronomicznych.

Za udział w poszczególnych czynnościach Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie:

- za udział w posiedzeniach plenarnych Komisji, – 70 zł brutto za każde posiedzenie,
- za udział w czynnościach zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu –za udział w dyżurze - 70 zł brutto, za wywiad środowiskowy -70 zł brutto
- za udział w kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych – 70 zł brutto.

Listę wynagrodzeń zatwierdza Przewodniczący Komisji

4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

5. Współpraca służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych , w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Najważniejszym zadaniem w tym zakresie jest rozwijanie sportowych i artystycznych zainteresowań dzieci i młodzieży poprzez rozszerzenie oferty pozalekcyjnych zajęć sportowych, stanowiących integralną część programu profilaktycznego oraz zapewnienie im bezpiecznego spędzania wolnego czasu. Ponadto poszerzenie oferty profesjonalnych programów profilaktycznych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży oraz podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do rodziców. Kolejnym istotnym zadaniem jest zwiększenie merytorycznych kompetencji nauczycieli i pedagogów szkolnych w zakresie pracy profilaktycznej oraz włączenie do tej pracy rodziców..

Metody:

1. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych stanowiących integralną część programu profilaktycznego
2. Prowadzenie zorganizowanych zajęć rekreacyjno – turystycznych dla dzieci i młodzieży w czasie wakacji, ferii i weekendów będących elementem programu profilaktycznego (odwołującego się do strategii profilaktycznych i wzmacniającego czynniki chroniące)
3. Wdrażanie do szkół programów profilaktycznych przez profesjonalnie przygotowanych realizatorów oraz przez przeszkolonych nauczycieli, przeznaczonych dla dzieci i młodzieży uczących umiejętności służących zdrowieniu i trzeźwemu życiu.
4. Organizowanie profilaktyczno – edukacyjnych spektakli teatralnych dla dzieci i młodzieży podejmujących tematykę uzależnień i przemocy.
5. Uczucie wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na „picie szkodliwe”, a także na rozwijanie się procesu uzależniania się.
6. Uczucie osobistych umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorów picia.
7. Organizowanie dla nauczycieli, pedagogów i rodziców szkoleń w zakresie uzależnienia od alkoholu.

8. Wspomaganie działań profilaktycznych opartych na konkretnych programach edukacyjnych i profilaktycznych.
9. Kontynuowanie Akcji Banan - Bez Alkoholu Narkotyków i Nikotyny (polegającej na wspieraniu wszystkich zdrowych form zabawy, rozrywki, sportu i turystyki promujących na terenie gminy trzeźwe spędzanie wolnego czasu przez dzieci, młodzież i dorosłych), oraz Akcji Letniej „Radość bez alkoholu, wakacje bez ryzyka” (zapewnienie atrakcyjnych form spędzania wakacji będących alternatywą dla alkoholu, narkotyków czy papierosów zwłaszcza dla dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych).

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Metody:

1. Wspieranie stowarzyszeń działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych oraz promowania postaw abstynenckich w środowisku lokalnej społeczności.
2. Prowadzenie Klubu Abstynenta jako miejsca trzeźwienia i zdrowienia osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.
3. Wspieranie działalności grup AA (Anonimowi Alkoholicy) i Al.-Anon (osoby współuzależnione).

ROZDZIAŁ IV - PRELIMINARZ KOSZTÓW REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2006R

L.p.	Zadanie	Kwota 2006 r.
I.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych	6.000,-
1.	Finansowanie dodatkowych zajęć terapeutycznych dla : a) realizacja programów terapeutyczno – rehabilitacyjnych dla uzależnionych (w ramach programów „after care” i innych), b) realizacja programów terapeutycznych dla współuzależnionych (dodatkowe zajęcia terapii grupowej) i innych /umowy zlecenia/.	5.000,-
2.	Dofinansowanie zakupu dla Poradni dla osób z problemami alkoholowymi mat. biurowych i specjalistycznej literatury.	500,-
3.	Dowóz osób uzależnionych do stacjonarnych ośrodków leczenia odwykowego	500,-
II.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą.	208.500,-
1.	Dotacja na prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej.	118.000,-
2.	Dotacja na prowadzenie świetlicy opiekuńczo – wychowawczej	25.500,-
3.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	5.000,-
4.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych/ <i>rozmowy motywujące, wywiady, posiedzenia, kontrole, szkolenia, niezbędne materiały/</i> b) Finansowanie kosztów utrzymania siedziby GKRPA / <i>telefon, doposażenie</i> c) Opiniowanie wniosków do sądu przez biegłych: psychiatrę i psychologa	34.403,- 25.000,- 4.403,- 5.000,-
5.	Wynagrodzenie, pochodne od wynagrodzenia, odpisy Inspektora ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	25.597,-
III.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych , w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.	42.000,-
1.	Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży stanowiących integralną część programów profilaktycznych.	20.000,-
2.	Prowadzenie zorganizowanych zajęć rekreacyjno – turystycznych dla dzieci i młodzieży w czasie wakacji, ferii i weekendów będących elementem programu profilaktycznego (dotacja)	10.000,-
3.	Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży / <i>koszt realizacji programów/</i>	2.500,-
4.	Dofinansowanie profilaktyczno – edukacyjnych spektakli teatralnych dla dzieci i młodzieży podejmujących tematykę uzależnień / <i>koszt spektaklu/</i>	1.500,-
5.	Finansowanie szkolenia dla nauczycieli, pedagogów i rodziców w zakresie uzależnienia od alkoholu / <i>koszty szkolenia/</i>	3.000,-
6.	Wspomaganie działań profilaktycznych opartych na konkretnych programach edukacyjnych i profilaktycznych, na podstawie przedłożonych projektów (Akcja Banan, Akcja „Radość bez alkoholu, wakacje bez ryzyka”, ogólnopolskie kampanie profilaktyczne i inne)	5.000,-

IV.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	32.000,-
1.	Dotacja na prowadzenie Klubu Abstynenta.	32.000,-
	R a z e m.	288.500,-